

ROMÂNIA

CONSILIUL DE MONITORIZARE A IMPLEMENTĂRII CONVENȚIEI ONU PRIVIND DREPTURILE PERSOANELOR CU DIZABILITĂȚI Autoritate autonomă sub control Parlamentar

Str. Nerva Traian nr. 3, sector 3, București; tel. +40 21 371 27 66; fax +40 21 371 27 58;
e-mail: secretariat@consiliuldemonitorizare.ro; web: www.consiliuldemonitorizare.ro

Nr. *2207/07.11.2012*

Aprob,
Președinte

Dr. Emanuel-Gabriel BOTNARIU

R A P O R T

privind vizita de monitorizare desfășurată la Centrul de Abilitare și Reabilitare "Lucie Lecomte", oraș Botoșani, județul Botoșani

Sumar:

Prezentul Raport întocmit ca urmare a vizitei de monitorizare inopinate efectuată la Centrul de Abilitare și Reabilitare "Lucie Lecomte", oraș Botoșani, județul Botoșani, efectuată în temeiul prevederilor art. 11 alin. (1) din Legea nr. 8/2016, privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, este structurat în trei secțiuni, după cum urmează:

- I. Cadrul general și organizarea vizitei.
- II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate.
- III. Recomandări

I. Cadrul general și organizarea vizitei

Prin Ordinul președintelui Consiliului de Monitorizare nr. 206/25.10.2022 a fost dispusă efectuarea unei vizite de monitorizare în urma unei sesizări formulată de beneficiara A.E. din cadrul Locuinței Maxim Protejate "Sf. Foca" prin care face referire la posibile încălcări ale prevederilor art. 21 Libertatea de expresie și opinie și accesul la informație din Convenția privind Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, ratificată prin Legea nr. 221/2010, cu modificările și completările ulterioare, în data de 25.10.2022, la **Centrul de Abilitare și Reabilitare "Lucie Lecomte", oraș Botoșani, județul Botoșani, denumit în continuare „centru”**, cu sediul în str. I.C. Brătianu, nr. 59, mun. Botoșani, jud. Botoșani.

Din echipa de vizită au făcut parte _____ – inspector de monitorizare în cadrul Consiliului de Monitorizare, în calitate de coordonator al echipei, _____ – expert independent și _____ – expert independent, reprezentanți ai societății civile.

II. Constatările rezultate în urma vizitei efectuate

1. Descrierea serviciului social

Centrul este o instituție de tip rezidențial, fără personalitate juridică, din structura Direcției Generale de Adistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, cu o capacitate de 32 de locuri. La momentul vizitei găzduia 29 beneficiari.

Serviciul social a fost înființat la data de 01.10.2009, prin Hotărârea Consiliului Județean Botoșani nr. 124/29.07.2009, iar în anul 2019, s-a reorganizat în Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Lucie Lecomte” Botoșani, conform Hotărârii Consiliului Județean Botoșani nr. 172/31.10.2019.

Centrul deține licența de funcționare provizorie nr. 1091/19.08.2021, valabilitate 1 an, până la data de 18.08.2022. Deține Aviz de înființare nr. 8398/ANPD/30.09.2019 emis de Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Dizabilități.

Centrul deține autorizație de securitate la incendiu nr. 1083/17/SU/BT din 21.12.2017 și autorizație sanitară de funcționare nr. 76/23.06.2016 pentru activități de asistență socială cu cazare (cod CAEN 8790).

Misiunea centrului este să asigure servicii personalizate, care să răspundă nevoilor individuale ale persoanelor adulte cu dizabilități (găzduire, asistență medicală și îngrijire personală, pregătire pentru o viață independentă, consiliere psihosocială și suport emoțional, recuperare și reabilitare, socializare și activități culturale, integrare/reintegrare socială și profesională), în vederea asigurării condițiilor unei vieți individuale și sociale normale și a unui climat familial.

Principalele funcții ale serviciului social Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Lucie Lecomte” Botoșani sunt următoarele:

- de furnizare a serviciilor sociale de interes public general/local, prin asigurarea următoarelor activități:
  1. reprezentarea furnizorului de servicii sociale în contractul încheiat cu persoana beneficiară;
  2. găzduire pe perioadă determinată/nedeterminată;

3. îngrijire personală, nutriție;
4. asistență pentru sănătate;
5. recuperare/reabilitare funcțională;
6. socializare și activități culturale;
7. integrare/reintegrare socială, pe o perioadă determinată/nedeterminată, în vederea depășirii

situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții.

- de informare a beneficiarilor, potențialilor beneficiari, autorităților publice și publicului larg despre domeniul său de activitate, prin asigurarea următoarelor activități:

1. accesul la serviciile comunitare și posibilitatea de participare la viața comunității;
2. facilitarea accesului potențialilor beneficiari/reprezentanților legali/reprezentanților convenționali, membrilor lor de familie, anterior admiterii beneficiarilor, pentru a cunoaște condițiile de locuit și de desfășurare a activităților/serviciilor, în baza unui program de vizită;

3. elaborarea și utilizarea unui Ghid al beneficiarului pentru informarea exclusivă a beneficiarilor sau, după caz, a reprezentanților legali/reprezentanților convenționali, familiilor acestora, cu privire la serviciile și facilitățile oferite;

4. sesiuni de informare a beneficiarilor cu privire la drepturile și obligațiile ce le revin în centru, la admiterea în centru și ulterior;

5. colaborarea cu alte instituții, organizații din comunitate, pentru derularea de programe comune în favoarea participării persoanelor cu dizabilități la viața socială a comunității (școli, alte instituții publice, ONG-uri, etc) și mediatizarea acestora; campanii, evenimente culturale organizate cu și pentru persoanele cu dizabilități din centru;

6. actualizarea continuă a site-ului web și a paginii facebook a centrului, pentru o mai bună vizibilitate a activităților centrului;

7. elaborarea de rapoarte de activitate.

- de promovare a drepturilor beneficiarilor și a unei imagini pozitive a acestora, de promovare a drepturilor omului în general, precum și de prevenire a situațiilor de dificultate în care pot intra categoriile vulnerabile care fac parte din categoria de persoane beneficiare, potrivit scopului acestuia, prin asigurarea următoarelor activități:

1. implicarea persoanei cu dizabilități în luarea deciziilor cu privire la propria persoană și la grupul din care face parte;

2. sprijinirea beneficiarului să-și asume responsabilități și inițiative: este antrenat să participe direct la amenajarea și întreținerea spațiului de locuit, să facă propuneri privind petrecerea timpului liber, organizarea unor activități, etc;

3. ședințe de lucru, consultative, cu toți beneficiarii, în vederea luării unor decizii care îi privesc;

4. promovare prin site-ul web al centrului.

- de asigurare a calității serviciilor sociale prin realizarea următoarelor activități:

1. elaborarea instrumentelor standardizate utilizate în procesul de acordare a serviciilor;

2. realizarea de evaluări periodice a serviciilor prestate;

3. elaborarea procedurilor de lucru specifice serviciului social;

- de administrare a resurselor financiare, materiale și umane ale centrului prin realizarea următoarelor activități:
1. asigurarea integrității întregului patrimoniu al centrului;
  2. utilizarea și gestionarea judicioasă a tuturor categoriilor de bunuri care intră în magazia centrului (obiecte de inventar, mijloace fixe etc.);
  3. monitorizarea consumurilor;
  4. coordonarea, îndrumarea și controlul activităților desfășurate de personalul centrului și stabilirea în limita competenței, a măsurilor de organizare care să conducă la îmbunătățirea acestor activități.

Structura de personal a centrului cuprinde 31 posturi:

Denumirea funcției	Nr. posturi în statul de funcții	Posturi vacante
Șef centru	1	1
Medic	1	1
Psiholog	1	1
Asistent social	1	0
Psihopedagog	1	1
Psihopedagog de recuperare	2	1
Instructor de ergoterapie	2	1
Asistent medical	6	1
Referent	1	1
Infirmier	8	2
Îngrijitor	2	1
Magaziner	1	0
Muncitor calificat	4	1
TOTAL	31	12

2. Beneficiari

Beneficiarii serviciilor sociale acordate în Centrul de Abilitare și Reabilitare pentru Persoane Adulte cu Dizabilități „Lucie Lecomte” Botoșani sunt persoane adulte cu vârsta peste 18 ani, care prezintă o dizabilitate atestată prin certificat emis de Comisia de Evaluare a Persoanelor Adulte cu

Handicap Botoșani, persoane cu întârziere ușoară/medie în dezvoltarea mintală sau alte afecțiuni fizice și/sau asociate.

După mai multe discuții cu angajații instituției, beneficiari, înscrisuri și observații directe echipa de monitorizare a constatat următoarele:

În centru există amenințări din partea unor beneficiari către alți beneficiari și angajați ai centrului. Acestora le este frică de a discuta despre problemele din centru, întrucât au fost amenințați cu mutarea lor din centru pentru beneficiari și cu pierderea locului de muncă pentru angajați.

Adidași

Aparatură audio și boxe

Scuter roșu

Cu privire la beneficiara . echipa de vizitare a constatat că deține în cameră mai multe bunuri de valoare cumpărate din bani pe care nu i-a putut justifica: TV, stație de călcat, mai multe unități PC, aspirator vertical, boiler, cafetieră, sistem audio performant, mașină de spălat, multe perechi de adidași ”de firmă”, cuptor cu microunde, două scutere (unul roz mai vechi, în valoare de 3.000 lei și unul roșu pentru care am găsit bonul din data de 18.10.2022 cu suma de 6.890 lei pe numele acesteia), mai multe trolere de mari dimensiuni pline cu aparatură și haine, 35 de pachete de țigări, energizante, fierbător de apă, cameră de supraveghere în dormitor care a fost scoasă după ce beneficiara a fost sfătuită de șefa managerilor de caz. De asemenea pe holul centrului aceasta avea 2 dulapuri pline cu haine ”de firmă” multe dintre ele noi, cu etichetă. Aceasta este angajată la un supermarket unde are salariul net de 1300 lei/lună.

Cazarea, masa, serviciile medicale, etc, sunt asigurate din banii statului român, conform contractului de servicii sociale. Totuși echipa de vizitare a constatat că beneficiara are statut special față de toți ceilalți beneficiari:

- Are baie proprie dotată cu boiler personal, cumpărat din banii ei (nu are voie să folosească niciun alt beneficiar baia).

- Are mașină de spălat proprie, cumpărată de ea (doar ea spală).
- Beneficiază de 4 dulapuri, chiar dacă acestea sunt ale centrului, doar ea le folosește.
- Frigiderul din holul centrului îl folosește doar beneficiara, alți beneficiari nu au acces la el, deși aparține centrului.

Stație de călcat cu aburi

Televizor

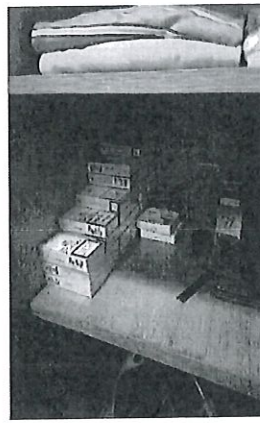
Aspirator vertical

Boiler personal

Pat personalizat

Pachete de țigări

Scuter roz

Pentru prelungirea certificatului de handicap echipa de vizitare a constatat că beneficiara s-a ocupat personal să obțină documentele necesare. Au fost regăsite la dosar 2 evaluări psihologice în care erau consemnate următoarele: ***IQ-40-gândire preoperațională-vârsta psihică 4 ani, amnezie de fixare, inabilitatea de a funcționa în aproape toate domeniile (psih. , cealaltă parafă fiind ilizibilă).*** Având în vedere acest diagnostic, aceasta ar fi trebuit să aibă un limbaj sărăcăcios și instabil, ar fi trebuit să prezinte incoerență și dificultăți în comunicare. Totuși în urma discuțiilor purtate cu beneficiara echipa de vizitare (formată din inspector și doi experți independenți de profesie psiholog)

s-a constatat că beneficiara nu se încadrează în aceste scoruri. Beneficiara prezenta un limbaj coerent, elevat, își exprima cu ușurință ideile, fiind capabilă să susțină un fir roșu al discuției și să argumenteze logic.

Echipa de vizitare a efectuat o vizită și la CIAPAD Adășeni, unde a stat de vorbă cu șeful de centru, iar din discuțiile purtate cu acesta cu privire la diagnosticul beneficiarei, a spus că ”sigur au greșit psihologii, nu are cum să fie așa”

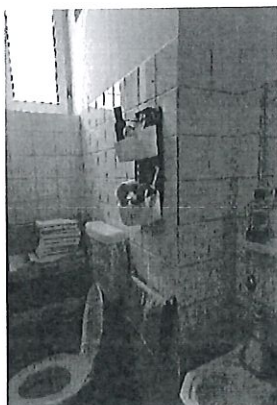
La polul opus, în camerele celorlalți beneficiari care muncesc nu s-au regăsit bunuri de valoare.

Din discuțiile purtate cu beneficiarii, unii dintre aceștia au arătat faptul că sunt nemulțumiți de beneficiară, întrucât aceasta le cere bani în ziua de salariu, ei rămânând fără niciun ban, chiar și bonurile pentru masă le sunt luate de către aceasta. Unii dintre ei o percep ca și ”taxă de protecție”. Beneficiara îi amenință că dacă vor spune aceste lucruri va face tot posibilul să fie mutați din centru, întrucât din informațiile primite de la beneficiari și angajați, reiese faptul că ea are susținere din partea DGASPC Botoșani (șefa managerilor de caz). Aceștia ne-au mai spus că cele două sunt prietene, beneficiara chiar vizitând-o pe aceasta la domiciliu.

Tot din discuțiile purtate cu angajații, rezultă că, șefa managerilor de caz ar fi pus în fiecare centru câte un ”aghiotant” dintre beneficiari care să-i comunice ceea ce se întâmplă în centre, pentru a putea deține controlul asupra angajaților și a beneficiarilor. Totodată, din declarațiile angajaților, aceasta semnează rapoartele întocmite de managerii de caz doar după ce este întocmit exact cum vrea ea și nu situația reală din teren.

Masăină spălat personală

Obiecte baie

Cuptor cu microunde

Prăjitor pâine

TOTAL BENEFICIARI = 29

FEMEI = 23

BARBAȚI = 6

Vârsta	Nr. Beneficiari
18-19	1
20-30	10
30-40	12
40-50	6
Total	29

Grad handicap	Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu	Ușor
Nr. Beneficiari	0	0	18	11	0

Tip handicap	Mental	Psihic	Vizual	Asociat	Fizic
Nr. Beneficiari	21	1	0	7	0

3. Respectarea drepturilor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități (denumită în continuare CDPD)

a) Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

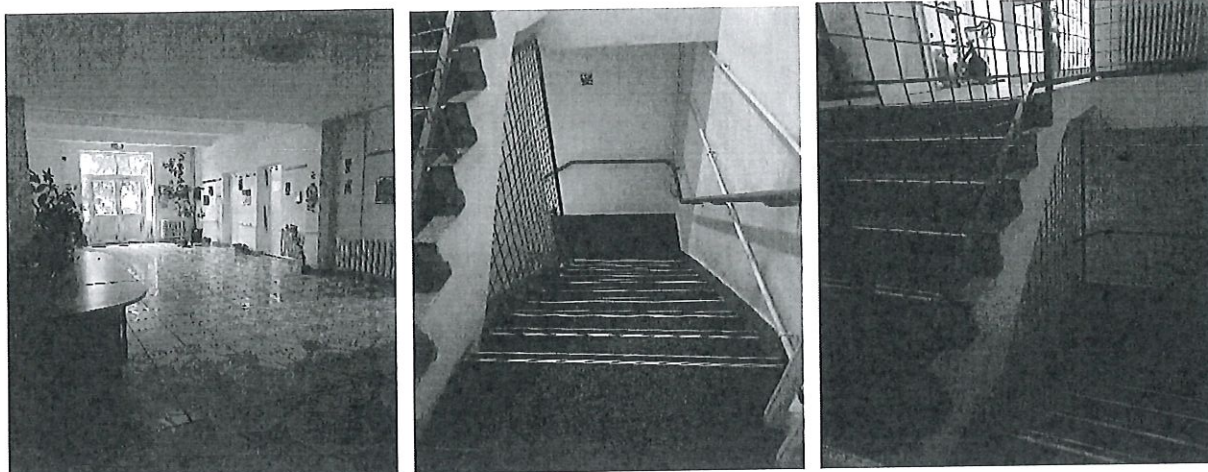
Centrul este amplasat în orașul Botoșani, cu acces rapid la cabinetul medical, biserică, farmacie, centrul cultural, primărie, magazin alimentar și la mijloacele de transport în comun.

Centrul este parțial accesibilizat, permite mobilitatea beneficiarilor atât în interiorul său (sala de mese, dormitoare etc.), cât și în exterior (acces în curtea centrului). Centrul nu este accesibilizat cu mijloc de transport pe verticală (lift, elevator) deși sunt dormitoare amplasate la etaj.

Curtea este amenajată cu alei de acces, mobilierul este minimal (bănci).

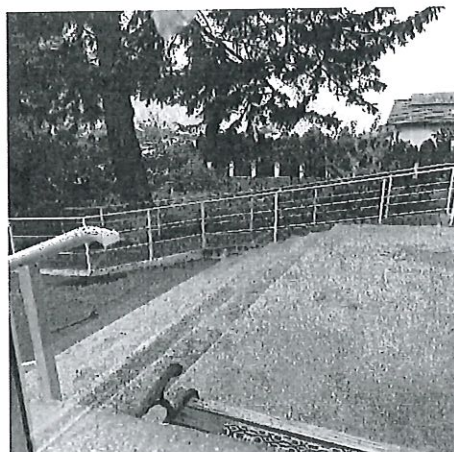
Deplasarea beneficiarilor se realizează pe holuri în care au acces și persoanele în fotoliu rulant. În centru există suport tip „mână curentă”. La intrările în clădire se află rampe de acces cu suport tip „mână curentă”. Băile și grupurile sanitare destinate beneficiarilor nu sunt accesibilizate.

Din documentele puse la dispoziția echipei de vizitare și din discuțiile cu personalul s-a constatat că la nivelul centrului se realizează informări scrise cu privire la drepturile și obligațiile pe care le au beneficiarii. Drepturile sunt afișate la un avizier în holul clădirii.

Ghidul și Carta beneficiarului sunt puse la dispoziția persoanelor cu dizabilități și vizitatorilor acestora prin afișarea lor la panoul centrului.

Beneficiarii dețin telefoane mobile, iar dreptul la comunicare nu este restricționat de angajații centrului.

Accesul la informație le este asigurată și prin intermediul mass-media, aceștia având în fiecare cameră televizor.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 9, 20 și 21 CDPD sunt parțial respectate.

b). Recunoaștere egală în fața legii și accesul la justiție (art. 12 și art. 13 CDPD)

În centru nu se află beneficiari puși sub interdicție.

În centru nu există niciun beneficiar care să aibă dosar penal sau civil.

Serviciile juridice sunt oferite la nevoie beneficiarilor de către Serviciul Juridic din cadrul D.G.A.S.P.C. Botoșani.

c). Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

Centrul dispune de serviciu de pază la poartă. În centru este instalat un sistem de monitorizare video a spațiilor comune.

Din documentele puse la dispoziția echipei de vizitare și din relatările personalului, rezidenții au acces în exteriorul centrului cu bilet de voie.

Situațiile de conflict se gestionează de către asistentul medical și infirmiere. În cazul în care aceștia nu pot gestiona situația prin mediere, consiliere sau îndepărtarea agresorului, izolează beneficiarul agresiv de ceilalți rezidenți și contactează serviciul de urgență 112.

Echipele de vizitare au constatat existența unei proceduri privind protecția împotriva neglijării, exploatării, violenței și abuzului. Există o cutie de sesizări, care este deschisă săptămânal de coordonatorul centrului în prezența unui beneficiar. Nu există consemnate sesizări sau reclamații.

Nu au fost identificate elemente care ar putea indica faptul că aceștia sunt supuși unor tratamente inumane sau degradante.

În centru nu se practică contenționarea.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 14, 15, 16 și 17 CDPD sunt parțial respectate.

d). Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

Beneficiarii au acces la serviciile de suport necesare vieții și reintegrării în comunitate.

Toți beneficiarii centrului au fost evaluați utilizând Fișa de evaluare. În urma evaluării, echipa multidisciplinară (asistent medical, asistent social, psiholog și manager de caz) a centrului a identificat nevoile specifice fiecărui beneficiar.

Echipele multidisciplinare ale centrului realizează reevaluarea beneficiarilor, conform prevederilor standardelor aprobate prin Ordinul nr. 82/2019 – Anexa 1, cel puțin o dată pe an (sau ori de câte ori situația o impune).

În fișele de reevaluare se are în vedere starea generală și gradul de autonomie și comunicare, nevoile specifice de abilitare și reabilitare, nevoi de menținere sau dezvoltare a deprinderilor de viață independentă și integrare, asistență și îngrijire, nevoile educaționale, culturale, riscurile posibile, eventualele dependențe, precum și interesele vocaționale și abilitățile lucrative.

Planul personalizat pentru fiecare beneficiar este întocmit pentru o perioadă de 6 luni și cuprinde serviciile și activitățile care vor fi acordate acestora pe baza evaluării.

Beneficiarii desfășoară activități de consiliere și activități socio-educative care contribuie la creșterea gradului de autonomie personală, la scăderea sentimentului de inutilitate socială, la creșterea nivelului de socializare a beneficiarilor, la schimbarea atitudinii beneficiarilor față de comunitate.

Personalul centrului asigură, acolo unde este posibil, menținerea legăturii și contactul permanent cu familia restrânsă sau extinsă, crearea și menținerea relațiilor personale ale beneficiarilor cu alte persoane față de care aceștia au dezvoltat legături de atașament.

Principalele activități desfășurate în centru sunt:

➤ Asigurarea corespunzătoare a activității de îngrijire și asistență a beneficiarilor:

- este asigurată desfășurarea în bune condiții a activității centrului, prin aprovizionarea corespunzătoare cu materiale igienico-sanitare, medicamente etc.;
- este asigurată rezidența beneficiarilor într-un mediu de locuit sigur și adecvat, din punct de vedere al normelor igienico-sanitare;
- sunt acordate servicii de consiliere socială și psihologică în vederea prevenirii și depășirii situațiilor de dificultate, în scopul creșterii calității vieții beneficiarilor, prin personalul de specialitate al centrului – asistent social, psiholog, asistent medical;
- este efectuată reevaluarea socio-psiho-medicală a beneficiarilor, respectând termenele legale; s-a revizuit P.P. la 6 luni, conform noilor cerințe legislative; sunt verificate periodic, în colaborare cu reprezentanții administrației publice locale de domiciliu sau reședință a beneficiarilor sau membrilor familiei, situația acestora, solicitând periodic anchete sociale și dovada care atestă că nu s-a putut asigura protecția și îngrijirea la domiciliu sau în cadrul altor servicii din comunitate;
- sunt întocmite și înaintate serviciilor abilitate documentele necesare eliberării certificatelor de încadrare într-un grad de handicap pentru beneficiarii centrului; sunt întocmite actele necesare pentru eliberarea cărților de identitate și a stabilirii vizelor de reședință;
- este urmărită respectarea Standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități și monitorizarea implementării acestora;
- este actualizată baza de date privind evidența persoanelor instituționalizate, raportând lunar la serviciile din cadrul DGASPC Botoșani;

- Asigurarea activităților de terapie ocupațională/ergoterapie, culturale, socio-educative, desfășurate în interesul beneficiarilor:

1. Activități socio-culturale și educative:

- participare la slujbele religioase, în zilele de duminică și în sărbătorile religioase din cursul săptămânii; activități de educație religioasă pentru întâmpinarea sărbătorilor importante din an;
- antrenament sportiv, în fiecare duminică, în sala de sport a școlii 11, activități sportive adaptate persoanelor cu dizabilități, alături de alți tineri, într-un program sportiv organizat de Asociația Down Activ Moldova;

- program de consiliere educațională împreună cu psihologul centrului.
- sesiune de instruire privind cunoașterea și combaterea formelor de abuz sau alte forme de tratament degradant, protecție împotriva torturii;

- modalități de formulare a eventualelor sesizări (reclamații, cutia de sesizări și registre);
- prezentarea Cartei drepturilor beneficiarilor, a Codului de etică și Codului de conduită;
- modul de abordare și relaționare cu beneficiarii;
- prezentarea pe scurt a altor documente (proceduri de lucru), registre, Standarde, Ghidul beneficiarului, R.O.F., Manualul calității, Dispoziția Metodologică nr. 2567/05.02.2020;

2. Activități de socializare:

- încurajarea și menținerea relațiilor sociale prin facilitarea vizitelor în cadrul centrului a persoanelor din comunitate, a membrilor familiilor beneficiarilor, precum și a beneficiarilor la membrii comunității cu care au stabilit relații interumane armonioase – atunci când contextul pandemiei a permis acest lucru;

- organizarea aniversărilor și zilelor onomastice ale beneficiarilor, în vederea consolidării sentimentului de apartenență la grup, cu respectarea normelor de distanțare fizică și celelalte norme sanitare;

- petrecerea într-un cadru festiv, familial, a Sărbătorilor de Paște, Crăciun, Anul Nou, în contextul pandemiei;

- promovarea abilităților beneficiarilor, prin prezentarea obiectelor realizate de aceștia în cadrul activităților de terapie ocupațională, persoanelor din comunitate care au vizitat centrul și și-au manifestat interesul față de programele de recuperare/reabilitare derulate.

3. Activități de terapie ocupațională/ergoterapie:

În activitățile de ergoterapie din centru sunt implicați toți beneficiarii, fiecare desfășurând un anumit tip de activitate, în funcție de capacitățile psiho-fiziologice ale acestuia, cât și a nivelului de atractivitate față de respectiva activitate. Astfel, unii beneficiari se ocupă de grădina centrului, desfășurând activități de săpat, plivit, udat etc., în timp ce alții se ocupă de îngrijirea spațiului verde din jurul centrului, a rondurilor de flori cu zone bine definite (înflorește în fiecare an o frumoasă și multicoloră grădină de trandafiri).

Atât sub îndrumarea ergoterapeutului, pedagogului de recuperare și a asistenților medicali și, mai ales, sub supravegherea infirmierelor, beneficiarii participă activ la programele de curățenie și dezinfecție a dormitoarelor proprii, a punctelor sanitare, a spațiilor comune și a sălii de mese.

Printre activitățile de terapie ocupațională, se enumeră și următoarele:

- croitorie, prin care se realizează diverse obiecte de vestimentație și alte articole;

- împletit, prin care se realizează, de asemenea, obiecte de vestimentație (fulare, căciuli, suport pentru telefon, poșete, veste, ciorapi, etc.);
- croșetat (eșarfe, mileuri, fețe de masă și alte articole artizanale);
- artă meșteșugărească (costume naționale – ii);
- pictură pe sticlă (icoane pictate pe sticlă, sub directa îndrumare a domnului Liviu Șoptelea-pictor);
- realizarea unor aranjamente decorative: origami de hârtie etc.

Managementul banilor: realizarea bugetului; deschiderea unui cont de economii; stabilirea creditelor pentru planurile de viitor; învățarea modului în care să prevină problemele financiare prin evitarea cheltuielilor la primul impuls, cum întocmim o listă de cumpărături, împrumutarea de bani și întârzierea cu plata chiriei sau a întreținerii; achitarea contribuției de întreținere în centru, încheierea angajamentelor de plată cu beneficiarii care dețin venituri, conform legislației în vigoare, cum ne ferim de furturi informatice (confidențialitatea pin-ului, parolei).

Activitățile pentru identificarea, obținerea și păstrarea unei locuințe: modalități de identificare a unei locuințe corespunzătoare, negocierea chiriei, încheierea unui contract de închiriere, prevenirea acțiunilor care pot duce la evacuarea din locuință, cunoașterea drepturilor și responsabilităților celor două părți, managementul locuinței (prepararea hranei, păstrarea curățeniei, locuirea în bună înțelegere cu vecinii sau colocatarii, rezolvarea plângerilor proprietarului etc.).

S-au mai efectuat:

- 1 suspendare a serviciilor sociale pentru perioada 07-18.10.2021 (participarea la proiectul Erasmus,, Independent Learning,, în localitatea Lentini, Sicilia, Italia.)

- 1 suspendare privind acordarea serviciilor sociale (cu dispoziție) pentru o perioadă determinată de timp;

- 1 suspendare a serviciilor sociale pentru o perioadă determinată;

- 4 transferuri către alte centre rezidențiale pentru adulți;

- 3 admiteri prin transfer de la alte centre rezidențiale pentru adulți;

- 1 reintegrare în comunitate pentru o perioadă nedeterminată de timp.

S-a efectuat reevaluarea situației socio-psiho-medicale a beneficiarilor de către membrii echipei pluridisciplinare (asistent social, psiholog, asistent medical, ergoterapeut, pedagog de recuperare), conform termenelor legale sau ori de câte ori a fost necesar.

Asistența psihologică este asigurată de un psiholog cu drept de liberă practică din cadrul DGASPC Botoșani.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 26 și 30 CDPD sunt respectate.

e). Dreptul la viață personală, respectul pentru cămin și familie (art. 22, 23 din CDPD)

În centru nu este amenajată o cameră intimă pentru beneficiari. Din discuțiile purtate cu coordonatorul centrului și cu angajații, s-a desprins concluzia că pentru beneficiarii care au manifestat

dorința de a forma cuplu s-au luat măsurile necesare și măsurile de protecție pentru ca dreptul la viața personală să nu le fie încălcat.

La momentul vizitei în centru nu exista niciun cuplu.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 23 și 23 CDPD sunt respectate.

f). Educație (art. 24 CDPD)

La momentul efectuării vizitei beneficiarul Z. A. I. frecventează cursurile Școlii Populare de Arte „George Enescu” Botoșani, unde este înscris în anul II (din 3 ani de studii) la secția Canto muzică ușoară, prof. Babiuc Alina, fără taxă. Ceilalți beneficiari nu urmau forme de învățământ ori programe educaționale ce au ca scop dezvoltarea competențelor.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 24 CDPD este respectat.

g). Sănătate (art. 25 din CDPD)

Referitor la acordarea asistenței medicale, aceasta era asigurată de către asistentele medicale, precum și de infirmiere, angajate pe perioadă nedeterminată.

Beneficiarii erau înscrși pe listele diverșilor medici de familie din municipiul Botoșani, care acordau consultații, prescriau tratamente medicale, eliberau rețete.

Asistentele medicale recuperează rețetele prescrise de medicii de familie pe listele cărora se aflau beneficiarii, iar rețetele erau onorate de farmacii și medicamentele aduse de personalul medical la centru. Pentru monitorizarea stării de sănătate și acordarea îngrijirilor medicale, centrul deținea o cameră dotată cu pat/canapea de consultații, precum și aparat de urgență aprovizionat cu medicamentele și materialele consumabile.

A fost studiat Registrul de consultații și tratamente, în care erau consemnate consultațiile efectuate de la începutul anului 2022 și până la data efectuării vizitei. Erau notate datele personale ale beneficiarilor, diagnosticele medicale, numele medicamentelor recomandate, precum și informații despre persoana care a recomandat respectivul tratament și modul efectiv de realizare a acestuia.

La nivelul centrului exista un raport de tură al asistentelor medicale, în care era consemnată activitatea desfășurată pe parcursul unei zile: administrarea tratamentelor, supravegherea medicală în cazurile beneficiarilor cu probleme de sănătate, monitorizarea beneficiarilor.

Totodată, erau întocmite fișe de observație a stării de sănătate a beneficiarului în care se menționau serviciile/intervențiile/tratamentele efectuate. În registru/fișa de observație se consemna numele beneficiarului și vârsta, data efectuării consultației/tratamentului/intervenției de specialitate, medicamentele utilizate (denumire, cantitate), materialele sanitare folosite, semnătura personalului de specialitate și semnătura beneficiarului.

La nivelul centrului rezidențial era utilizată o condică pentru evidența medicamentelor și materialelor sanitare consumabile, completată corespunzător.

Centrul avea organizată o cameră pentru acordarea îngrijirilor medicale, dotată cu mobilier (pat consultații, dulap de medicamente, birou etc.), cu aparatură specifică (tensiometru, stetoscop, pulsoximetru, termometre etc.), precum și cu aparat de urgență, care conținea medicamentele necesare în situații neprevăzute. Totodată, centrul deținea un spațiu închis cu cheie, în care erau depozitate medicamentele și materialele necesare tratamentelor medicale. Accesul la spațiul respectiv îl avea doar personalul medical, iar aprovizionarea se realiza numai în prezența personalului medical sau a coordonatorului centrului.

Centrul deține spații igienico-sanitare: sală de dușuri (separate pe sexe) și camere de baie, dotate cu echipamentele necesare și instalațiile pentru alimentare cu apă caldă și rece, amenajate corespunzător pentru evitarea posibilelor accidente și a oricăror riscuri de infecție.

Beneficiarii din centru au ca diagnostice: epilepsie, retard mental ușor, retard psihic ușor, tulburare de deficit de atenție, tulburare de comportament cu crize de agitație, întârziere mintală.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor din locuințe prevăzute la art. 25 CDPD este respectat.

h). Munca și încadrarea în câmpul muncii (art.27 din CDPD)

S-a efectuat integrarea socio-profesională a tinerilor cu dizabilități din centru și s-au făcut demersuri pentru integrarea pe piața muncii, cursuri diverse.

Personalului se implică în activități de integrare pe piața muncii a beneficiarilor. Cu toate provocările pandemiei, mulți tineri și-au păstrat locurile de muncă dobândite anterior, iar alți tineri au fost integrați pe piața liberă a muncii.

Se fac demersuri zilnice la posibili angajatori din municipiu, la instituțiile abilitate, pentru identificarea unui loc de muncă, menținerea locului de muncă etc. – prin personalul centrului (șef centru, psiholog, pedagog de recuperare, instructor de ergoterapie):

Contactare telefonică preliminară, stabilirea întâlnirilor între părți, întocmire și prezentare C.V., întocmirea unui dosar de înscriere în evidența A.J.O.F.M. și de angajare, fișa de aptitudini, însoțire beneficiari la evaluarea medicală de medicină a muncii, citirea și înțelegerea contractului de muncă, semnarea lui, sprijin/asistare în prima zi la locul de muncă, mediere cu angajatorul și colegii, evitarea eventualelor conflicte, respectarea programului de lucru, controlul emoțiilor negative, menținerea locului de muncă, drumul la/de la serviciu, mijloace de transport, consiliere post-angajare etc.

Instruire de către angajator:

- la momentul angajării, la locul de muncă, inclusiv în domeniul S.S.M. și P.S.I.
- pe parcursul angajării, prin cursuri periodice, organizate de angajator.

Un beneficiar a fost reintegrat în comunitate în urma identificării unui loc de muncă care asigura condiții de cazare și masă gratuită.

21 tineri ai centrului (4 băieți și 17 fete) sunt angajați cu contract individual de muncă la firme private din oraș.

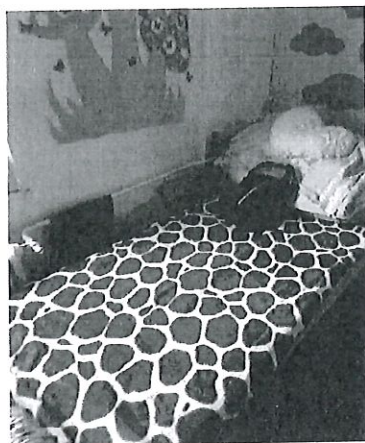
Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 27 CDPD este respectat.

i). Standardele de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

În ceea ce privește condițiile de cazare ale beneficiarilor, centrul este format dintr-o clădire structurată pe un două niveluri (P+1) și dispune de:

Parter: 2 dormitoare, o baie (5 beneficiare); 2 dormitoare, o baie (6 beneficiari).

Etaj 1: 7 dormitoare, 2 băi (18 beneficiare), sală de mese, cameră de zi pentru socializare, sală de tratament și birouri administrative.

În timpul vizitei echipa de vizitare a purtat discuții cu coordonatorul de centru, infirmiera și asistentele medicale.

Dormitoarele sunt spațioase, respectând standardele, dotate cu mobilier adecvat unui spațiu de locuit, echipate cu televizoare, bine îngrijite, curate și igienizate și personalizate.

Centrul dispune de o cameră de zi unde beneficiarii urmăresc emisiunile TV, ascultă muzică, socializează, desfășoară diferite activități.

Grupurile sanitare au pavimentul din gresie, iar pereții sunt placați cu faianță. Spațiile sunt suficient de spațioase pentru a evita riscul de lovire sau cădere.

Atmosfera/ambianța generală din centru la data vizitei de monitorizare este una calmă, pozitivă și se simte un miros plăcut.

Hrana este preparată la nivel de instituție (DGASPC Botoșani) și distribuită centrelor.

Meniul și programul de masă sunt afișate la loc vizibil.

Magaziile de cazarmament sunt organizate, curat întreținute, produsele sunt aranjate pe categorii și etichetate corespunzător. Beneficiarii dispun de haine personale care sunt adecvate sezonului.

Spălarea, curățarea, igienizarea și călcatul rufăriei, precum și a articolelor de îmbrăcăminte ale beneficiarilor se realizează la nivelul centrului și dotat cu mașini de spălat, spații de depozitare și triere a rufelor murdare și spațiu de depozitare a rufelor curate.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 28 CDPD este respectat.

j). Gestionarea la nivelul centrului a situației epidemiologice actuale - Situații de risc și urgențe umanitare (art. 11 CDPD)

Centrul informează în scris, prin poștă electronică sau telefonic, Consiliul de monitorizare, rudele beneficiarului în maximum 2 ore de la deces.

În ceea ce privește decesele survenite în centru, personalul a arătat faptul că, în toate cazurile se solicită constatarea decesului de către medic.

Echipa de vizitare a constatat că în ultimii 2 ani nu au fost decese.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 11 CDPD este respectat.

k). exercitarea drepturilor civile și politice (art. 29 CDPD)

Din discuțiile avute cu conducerea centrului, a fost solicitată urna mobilă pentru beneficiarii care au vrut să la voteze.

Raportat la constatările înscrise în prezentul raport, echipa de vizitare consideră că drepturile beneficiarilor prevăzute la art. 29 CDPD este respectat.

Recomandări

Având în vedere cele constatate în urma vizitei efectuate la Centrul de Abilitare și Reabilitare "Lucie Lecomte" din cadrul D.G.A.S.P.C. Botoșani, echipa de vizitare formulează următoarele recomandări pentru respectarea drepturilor persoanelor cu dizabilități:

I. Accesibilitate, mobilitate personală, libertatea de expresie și opinie și accesul la informație (art. 9, 20, 21 din CDPD)

- creșterea gradului de accesibilizare a băilor și grupurilor sanitare;
- dotarea centrului cu elevator.

II. Libertatea de mișcare și cetățenia, viață independentă și integrare în comunitate, (art. 18, 19 din CDPD), abilitare și reabilitare, participarea la viața culturală, activități recreative, timp liber și sport (art.26, 30 din CCPD)

- Reevaluarea psihiatrică și psihologică pentru beneficiara M.V. la Comisia Superioară de Evaluare a Persoanelor cu Dizabilități în vederea stabilirii diagnosticului corect.

III. Libertatea și siguranța persoanei, nimeni nu poate fi supus torturii și niciunui fel de pedeapsă sau de tratament crud, inuman ori degradant, nimeni nu poate fi supus exploatării, violenței și abuzului, protejarea integrității persoanei (art. 14, 15, 16, 17 din CDPD)

- Identificarea surselor de unde provin banii beneficiarei . pentru achiziționarea bunurilor găsite în centru.
- Cercetare privind abuzurile psihice și emoționale asupra unor beneficiari și angajați;

IV. Standardele de viață și protecție socială adecvate (art.28 din CDPD)

- Ocuparea posturilor vacante.

În respectarea prevederilor art. 14 alin. (6) și alin. (7) din Legea nr. 8/2016 privind înființarea mecanismelor prevăzute de Convenția privind drepturile persoanelor cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare, instituția vizitată are obligația de a comunica Consiliului de monitorizare, în termen de 30 de zile, un răspuns motivat privind recomandările și măsurile dispuse. Raportul de vizită și răspunsul motivat sunt publice și se afișează pe pagina de internet a instituției vizitate, pe cea a autorității publice în subordinea și coordonarea căreia se află aceasta, precum și pe cea a Consiliului de monitorizare, cu excepția datelor personale.

Prezentul raport are anexate planșe foto din care rezultă cele consemnate în acesta.

Inspector de monitorizare -

Expert independent -

Expert independent -